

Προσκυνητάρια τῶν Ἀγίων Τόπων

Προσκυνητάρια τῶν Ἀγίων Τόπων

Προσκυνητάρια τῶν Ἀγίων Τόπων ὀνομάζονται τὰ χειρόγραφα, τὰ ὁποῖα περιέχουν τὴν περιγραφὴν τῆς Ἱερουσαλὴμ καὶ τῶν ὑπολοίπων ἀρχαιολογικῶν χώρων καὶ μνημείων εἰς τὴν Παλαιστίνην. Ἡ ὀνομασία τους σχετίζεται μὲ τὸν σκοπὸν τῆς υπάρξεώς τους, ὁ ὁποῖος ἦτο νὰ καθοδηγήσουν τὸν Χριστιανὸν εἰς τὴν περιήγησίν του εἰς τοὺς καθαγιασμένους τόπους. Ἡ συγγραφή τῶν προσκυνηταρίων ἐπέφερε ψυχικὴν λύτρωσιν εἰς τὸν συγγραφέα, ἐνῶ ἡ ἀνάγνωσις προσέφερε εἰς τοὺς προσκυνητὰς ψυχικὴν ἀνάτασιν. Πλεῖστα ἑλληνικὰ χειρόγραφα ἔχουν διασωθεῖ καὶ ἔχουν ἀρχειοθετηθεῖ εἰς βιβλιοθήκας τῆς Ἑλλάδος καὶ τοῦ ἐξωτερικοῦ. Τὰ ἀρχαιότερα χρονολογοῦνται τὸν 16ον αἰῶνα, μετὰ τὴν τουρκικὴν κατάκτησιν τῆς Παλαιστίνης. Μετὰ τὸ ἥμισυ τοῦ 18ου αἰῶνος ἡ παραγωγή χειρογράφων περιορίζεται, καθὼς ἀκμάζει πλέον ἡ ἔντυπος μορφή βιβλίων. Τὰ περισσότερα χειρόγραφα εἰκάζεται ὅτι συνετάχθησαν ἐντὸς τῆς Παλαιστίνης, ἐνῶ ἐλάχιστα φέρουν ὑπογραφὴν ἀπὸ τὸν συγγραφέα τους, ὅπως τὸν Δανιήλ, τὸν Συμεών, τὸν Ἀκάκιον, τὸν Ἀθανάσιον καὶ ἄλλους. Τὰ περισσότερα εἶναι ἀνυπόγραφα καὶ πιστεύεται ὅτι οἱ συγγραφεῖς τους ἦσαν καλλιγράφοι, οἱ ὁποῖοι ἔγραφον καὶ ἄλλα χειρόγραφα. Κοινὸν σημεῖον ὅλων ἡ ἀμέριστος ἀγάπη τους διὰ τοὺς Ἁγίους Τόπους.

Ὅσον ἀφορᾷ στὸ περιεχόμενον τῶν Προσκυνηταρίων, αὐτὰ παρὰ τὸ γεγονὸς ὅτι εἶναι μικροῦ σχήματος καὶ μὲ ὀλίγα φύλλα, περιγράφουν ἐμπεριστατωμένως καὶ ἀρτιότατα τὰ μνημεῖα τῶν , ἀφιερώνουν μίαν εἰσαγωγὴν εἰς τὴν ἱστορίαν τους καὶ περνοῦν εἰς τὴν περιγραφὴν τῶν ἱερῶν προσκυνημάτων. Ἡ ἀξία τους παραμένει μεγάλη, καθὼς ἀποτελοῦν ἀστείρευτον πηγὴν πληροφοριῶν διὰ τὴν ἔρευναν καὶ μελέτην τῆς ἱστορίας τῆς περιοχῆς τῆς Παλαιστίνης. Ὁ ἀναγνώστης γίνεταί γνωσθὴς τῶν ἡθῶν καὶ ἐθίμων τῆς περιοχῆς, τῆς δράσεως τῆς Ἀγιοταφτικῆς Ἀδελφότητος, τῶν βίων τῶν ἁγίων. Μὲ γλῶσσαν ἀπλὴν καὶ κατανοητὴν, τὰ Προσκυνητάρια γίνονται προσιτὰ εἰς τοὺς προσκυνητὰς κάθε μορφωτικοῦ ἐπιπέδου, οἱ ὁποῖοι σπεύδουν μὲ εὐλάβειαν νὰ προσκυνήσουν αὐτοὺς τοὺς καθηγιασμένους τόπους, συμβάλλοντες εἰς τὴν εἰσροὴν χρημάτων εἰς τὸ Πατριαρχεῖον Ἱεροσολύμων διὰ τὴν ἀνακαίνισιν καὶ διατήρησιν τῶν ἱερῶν προσκυνημάτων.